El p.e puniçal me dixo vn dia destos, q. era
necessario Embiar a. v. p. ~~una summa de Entre~~
En summa breue lo q. sigo acerca dela predesti
nacion, porq. ~~estaua sindicado q. repugnaua~~
~~al lib. arbi. studiis~~ me auia sindicado a. v. p.
q. repugnaua al lib. arbi. studiis. y aunq. de ordina
rio ay ~~[illegible]~~ inconueniente En imbiar fragmentos solos
de obras, y mucho mas ~~[illegible]~~ En desir se En su
ma, lo q. se ha prouado y deducido de principios parece
otra cosa: supponiendo q. para arbitrio libertate, no
basta sponte operari, ~~[illegible]~~ ut sunt que meruerunt in ignis ~~[illegible]~~ bestijs etiam conuenit; mas conuenit
ser necessario, nihil impedientibus circunstantijs omnibus
concurrentibus, esse in ~~arbitrij~~ facultate voluntatis, quo ali
quid ~~uult~~ libere uult, illud non uelle, aut etiam nolle,
vel velle contrarium, prout fuerit libertas, vel ad
solum exercitium, vel etiam ad ~~[illegible]~~ speciem actus;
~~En breues palabras lo q. sigo es lo siguiente.~~
lo q. sigo, es en breues palabras lo siguiente
Como En la ma. de presciencia pruebo largamente, pongo
En dios, ante actum liberum ~~[illegible]~~ voluntatis, prescientiam,
qua, ~~altitudine, infinitaque et illimitata perfectione sui~~
~~intellectus ex eminentissimo modo quo in sua essentia~~
~~comprehendit singula que sua omnipotentia esse~~
~~possunt~~ ex eminentissimo modo quo altitudine ~~infinitaque~~
~~et~~ illimitataque perfectione sui intellectus in sua essentia
singula comprehendit que sua omnipotentia esse possunt,
preuidit, quid pro suo quoque libero arbitrio essent nonnulli factura
futurum, ex hypothesi quod hos vel illos angelos,
ex infinitis quos potest creare, collocare vellet
in hoc vel illo ordine rerum, cum his vel illis auxilijs etc.

Hec scientia, cum, nostro intelligendi modo cum fundamento in
re, antecedat liberum actum voluntatis diuine, libera

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

in Deo

non est. Cum item sit de re, quae per ~~liberum~~ ar-
bitrium creatum libere est futura, est illa
quidem certissima, sed certitudine propre-
in Ente ~~ex infinita &~~ ex illimitata perfectio-
ne divini intellectus, ~~eminentissima [illegible] com-~~
~~prehensione [illegible]~~ qui, Eminentissi-
ma comprehensio est arbitrij ~~intellectus~~ creati, certissi-
me cognoscit quod in se est incertum;
non vero certitudine proveniente ex obiecto,
quod & esse & non esse indifferenter
potest, eo ipso quod in facultate est
arbitrij creati. Quare scientia illa est
de re in se & cognita sua incerta, cer-
tissime ~~[illegible]~~ non cognita ex perfectione
cognoscentis. Utrumque docuit regius
propheta, verbis illis: incerta & occul-
ta sapientiae tuae manifestasti mihi.
Dum enim futura contingentia, sibi revelata,
incerta & occulta appellavit, naturam rerum
expressit. Dum vero ~~divina~~ sapientia divina
cognita ea dixit, certitudinem ex ~~parte rei~~ —
Eminentia cognoscentis aperte indicavit. Quod illud etiam
loco citato cum communi patrum sententia osten-
dimus, Non quia Deus, ex illa hypothesi, sci-
vit hoc vel illud per ~~liberum arbitrium crea-~~
liberum ~~[illegible]~~ arbitrium creatum futurum,
ut Petrum peccaturum &c. ideo id
futurum: sed e contrario, quia ita ~~futurum~~
~~erat~~ per arbitrij cuiusque libertatem erat
futurum, id scivisse, sciturusque fuisset
contrarium, ~~et [illegible] quod scivit~~, si, ut ~~poterat~~
poterat, contrarium esset futurum. Atque hac

216

decausa loco citato
~~rōne~~ scientia hanc appellavimus ~~loco~~
~~citato~~, mediam inter liberā et mere nā
lem, ~~qualem Deus habet de rebus necessa~~
~~riis~~. qz .n. scientia illa antecedit actū
divinae voluntatis, libera nō est; qz
vero scire potuit Deus contrarium, si ivisset q ipsa
contrarium, si, ut poterat, contrarium f
ex sua hypothesi ~~fuisset~~ esset futurum, deficit
a rōne scientiae omnino nālis, ~~qualem~~ quae nulla rōne habere aliter potuit in Deo, qualis est ea quā Deus de rebus necessariis habet
~~habet Deus~~ habere de rebus ~~nālibus~~ necessariis.
Hinc ~~vide clare~~ perspicuitatis grā, triplicē
scientiam nostro intelligendi modo distin
guimus in Deo: ~~una~~ unam mere nālem, qua Deus
sua essentia in, naturas omnium rerum ~~explicans~~ ~~complexiona~~, necessarias complexiones omnes ~~omnes complexiones~~, nec nō contingentes
~~complexiones omnes necessarias~~,
~~et contingentes, quae ad esse~~ (quod esse nō possint,
et quod possint nō esse quo pacto necessario
~~complexiones~~ sit) cognovit. Alteram mediam illā
inter mere nālem et liberā, qua, ex hy
pothesi quod sua libera volūtate cōde
re vellet hunc vel illū ordinē rerum, et
collocare in eis has vel illas creaturas libero
arbitrio praeditas cū his vel illis auxiliis etc.
cognovit omnia ~~in~~ universum futura cō
tingentia, nō quidem quod simpliciter et
absolute essent futura, sed ex hypothesi,
~~sed ex hypothesi~~, si hunc vel illū ordi
nem rerum, cū his vel illis circumstantiis,
et his vel illis auxiliis cōdere vellet.
~~Tertiam qua, post liberam determinationem~~
~~suae voluntatis quae statuit~~ p quā ~~statuit~~ cōde
re eum ~~ordine~~ rerum auxiliorum ~~et eius~~ circumstantiarum

ut cognovit Deus infinita alia futura contingentia quae pro arbitrio creato futura erant in infinitis aliis ordinibus

Atque Hac scientia, cognovit Tyrios et Sidonios facturos fuisse poenitentiam, ~~quam non fecerunt~~, ex hypothesi quod in eis factae fuissent virtutes, quae Corozaim et Bethsaidae sunt factae; ~~[illegible]~~ tertiam, qua, ~~ex hypothesi~~ post determinationem liberam suae voluntatis quam cum decreto statuit eum ordinem rerum, circumstantiarum quem facere decrevit, + ~~libere~~ absolute ~~cognovit~~ cognovit futura omnia contingentia quae ~~in ipso absolute~~ & reipsa ~~erunt~~ futura ~~erant~~.

+ in ea ipsa libera determinatione, praeviis illis aliis duabus scientiis,

Cum scientia illa ~~[illegible]~~ media inter liberam et mere naturalem, ~~quam antecedere diximus liberum actum voluntatis divinae~~, conjuncta est cognitio, seu ratio mediorum ~~omnium~~ seu mobilium, tum creaturarum omnium ad suos fines, in qua est posita ratio providentiae ~~[illegible]~~ circa creaturas omnes, quoad id quod providentia dicit ex parte intellectus. Tum ~~electum~~ in particulari ratio mediorum creaturarum ~~omnium~~ mente praeditarum ad sempiternam beatitudinem, ~~in qua ratio providentiae creaturarum intellectualium ad sempiternam beatitudinem, quoad id quod providentia dicit ex parte intellectus, est posita~~ in qua similiter est posita ratio providentiae circa creaturas ~~creaturarum~~ intellectuales ~~[illegible]~~ ad sempiternam beatitudinem supernaturalem. Tum denique ratio mediorum quibus praevidit illae in particulari ~~creaturae intellectuales~~ reipsa assequentur beatitudinem ~~beatitudinem~~, in qua etiam ~~ex parte intellectus~~ posita est ratio praedestinationis, quoad id quod praedestinatio dicit ex parte intellectus. Etenim cum tam scientia naturalis, quam media illa inter liberam et mere naturalem, antecedant ~~actum liberum voluntatis~~

in Deo actu liberu[m] sue voluntatis, quia sacrosanctus Deus
non solu[m] cognoscat naturas omniu[m] rerum, fines
omnes ad quos sua omnipotentia possit eas
ordinari, et media omnia ad eos accommo
data, sed etiam quid futuru[m] sit pro liberu[m] ar
bitriu[m] creatu[m] ex hypothesi, quod ~~in hoc vel~~
~~illo ordine rerum cu[m] his vel illis auxiliis ac do~~
~~nis collocetur, et quod hec vel illa media opper~~
~~re sua ad hunc vel illu[m] finem illi co[n]ferat.~~
~~Sane ante ulla[m] libera[m] determinatione[m] sue~~
~~voluntatis collocetur cu[m] his vel illis auxiliis~~
~~donis ac mediis, que Deus illi~~ misericorditer
~~velit co[n]cedere~~ collocetur in hoc vel illo ordi
ne rerum cu[m] his vel illis auxiliis, donis, ac mediis,
que misericorditer velit illi co[n]cedere. Sane ante
actu[m] liberu[m] sue voluntatis habuit Deus [illegible] idonea media
rum accommodatoru[m], tum creaturaru[m] omniu[m] ad suos
fines, tum creaturaru[m] in particulari intellectualiu[m] ad ~~beatitu~~
~~dinem~~ sempiterna[m] beatitudine[m], si per ipsas non sta
ret, co[n]sequenda[m], tum denique quibus hic
vel ille in particulari reipsa eam assequerentur
rentur, ex hypothesi quod hic vel ille
rerum ordo, cu[m] circu[m]stantiis, et auxiliis co[n]de
retur. Quo fit ut sicut ars divini intellectus,
qua Deus modu[m] novit fabricandi res omnes
que sua omnipotentia esse poterant, antecessit
determinatione[m] libera[m] sue voluntatis, qua has vel ill[as]
~~sic etiam ro[tio] mediorum omniu[m] quibus providere po~~
~~terat, tum omnibus rebus ad suos ipsarum fines,~~
~~tum creaturis omnibus mente preditis ad beati~~
~~tudine[m] sempiterna[m]~~ qua has vel illas res de
crevit facere. ~~[illegible]~~ Sic ~~etiam~~ ro[tio] mediorum omniu[m]
quibus providere poterat, tum rebus omnibus ad
~~suos fines, tum creaturis omnibus mente preditis~~

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

ad beatitudinem supernalem, et quibus praedes-
tinare ~~statuit~~ poterat quos cumque vellet,
antecesserit determinationem liberam volun-
tatis, qua his in rebus quas creavit providere
hoc vel illo modo. ~~statuit, non ad alios fines,~~
~~non ad beatitudinem et statuit~~ vel ad beatitudi-
nem vel ~~et~~ ad alios fines statuit, et qua nostram
in homines & angelos statuit praedesti-
nare, quia ~~non~~ integra formalis ratio provi-
dentiae circa creaturas quas Deus crea-
re statuit, completa fuit, ~~sunt~~ per liberam
determinationem ~~sua~~ voluntatis qua exe-
~~cutioni~~ cutioni mandare decrevit ~~statuit~~ eam rationem
mediorum ~~ad fines suam~~ ad illos fines, quam
executioni mandare statuit. Ratio namque mediorum
in fines in mente divina existens cum proposito
illam ex parte sua executioni mandandi,
~~sunt~~ ratio integra providentiae

ad fines tam naturales quam supernaturales, et qui-
bus praedestinare poterat quos cumque vellet,
antecesserit determinationem voluntatis. quia
adveniente determinatione voluntatis, qua
in eo ordine rerum quem creare ~~statuit decrevit~~
statuit, ea media ex parte sua executioni
~~mandare decrevit~~

ad fines tam naturales quam supernaturales, et quibus
praedestinare poterat quos cumque vellet, an-
tecesserit determinationem liberam volun-
tatis, per quam rationes formales providentiae
et praedestinationis + ~~completae sunt~~. Est namque
~~non~~ providentia ~~non aliud~~ divina non ~~aliud~~
aliud, quam ratio seu conceptio ordinis rerum in suos fines
in mente divina existens cum proposito eam per se, vel
etiam interveniente causarum secundarum exe-
cutioni mandandi. Et praedestinatio ~~non aliud~~

[margin:] + in esse rationum providentiae et praedestinationis sunt completae.

218

in decordinis seu indecoris
~~quae~~ vero media, quibus ~~Deus~~ praevidet has
vel illas creaturas libere mente praeditas ~~in~~
vitam aeternam assecuturas, ac proposito
eiusdem ordinem executioni mandando ~~[illegible]~~:

Hinc dicimus, cum praedestinationis vero (sicut
et providentiae, cuius ~~praedestinatio~~ est quasi pars
subiecta) licet praecipue in actu intellectus sit
posita, per actum tamen voluntatis divinae ~~[illegible]~~
compleatur, quo Deus ea media adulto praedestinando conferre
~~in~~ statuit, quibus praevidebat eum sua liber
tate perventurum in vitam aeternam: cum item
ea omnia quae praedestinatio ~~[illegible]~~ ex
parte divini intellectus, ~~liberum omnem actum di~~
~~vini intellectus antecedant~~, neque in Deo libera
~~sint: consequens perfecto est~~ includit, liberum om
nem actum divinae voluntatis antecedant,
ac proinde non libera sint in Deo: consequens perfecto est,
ut quaestio an praedestinationis adulti detur
causa, vel, aut conditio ~~sine qua non, a Deo sit~~
~~praedestinatus~~ cur a Deo sit praedesti
natus, in eo versetur, an actus voluntatis divinae,
quo ea media illi tali adulto conferre voluit, detur ex parte arbitrii illius ~~praedestinati~~,
~~[illegible]~~, causa, vel, aut
conditio ob quam, vel illi, vel potius illi quam
alteri sint volita; an vero nihil tale
detur, sed ~~id totum~~ ~~in liberam ac misericor~~
~~dem voluntatem Dei sit omnino reservan~~
~~dum~~ omnino ~~sit~~ in liberam ac misericordem voluntatem Dei,
qua ~~[illegible]~~ solo suo beneplacito ita
voluit, sit referendum.

Nos quidem dicimus. Neque quod Deus elegerit ~~hunc ordinem~~
~~rerum~~ hunc ordinem rerum, quem creare statuit, ~~ele~~
~~gerit~~ potius quam alium, neque quod in Christo

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

hos potius in vitam aeternam Elegerit
quam alios, neque item quod per Christum Ea
media iis voluerit conferre quibus prae
videbat eos pro sua libertate perventuros,
in vitam aeternam, dari causam aliquam,
rationem, aut conditionem, etiam sine qua non,
ex parte usus liberi arbitrii eorum praevisi,
ob quam illos praedestinaverit, voluerit
ne illis media illa quibus praevidit eos
perventuros in vitam aeternam, aut cur
potius haec ipsa iis voluerit quam aliis.
Sed totum referendum esse solum in liberam
ac misericordem Dei voluntatem, quae pro solo
suo beneplacito id ita voluit. Unde
dicimus, praescientiam usus liberi arbitrii
praedestinatorum, futurae ve talis liberae coope
rationis eorum cum donis & auxiliis Dei,
ut ad vitam aeternam in hoc ordine rerum, quem
Deus creare statuit, pervenirent, non fuisse causam,
rationem, aut conditionem, quare vel prae
destinatione in genere hi essent prae
destinati, aut hi potius quam alii, vel
quare ea ipsa numero praedestina
tione, qua reipsa praedestinati sunt,
fuerint praedestinati, quasi Deus voluerit
ex sua parte illis conferre ea ipsa me
dia quae conferre illis statuit, propterea quod
eos praedestinare, quia praevidit illos ita
pro sua libertate cooperaturos ut eam ad
vitam aeternam pervenirent, aut quia
si id fuerit conditio quae existentes aut
quae praevisa, id Deus erat facturus

et sine qua id nō erat volituru; sed
pro sua tantū libera volūtate ea media
illis cōferre voluisse, ~~quibus~~ per quae eos
praedestinavit. id quod fusius, et for
te ~~efficatius~~ efficacius quā alij, ex
scripturis sanctis, et varijs capitibus,
quae longum esset referre, demons
travimus. Etenim Deus, licet nulli
adulto auxilia ~~denegat~~ deneget necessaria
ad salutē, nō tn̄ pro rone usus liberi
arbitrij praevisi, sed pro sua tm̄ libera
voluntate, distribuit sua dona, quibus
vult, qn̄ vult, quantū vult, et quomodo vult, et
eademque sola sua libera voluntate
~~ea ita distribuere~~ ex sua aeternitate
statuit, ea eo pacto illa distribuere quo in tempore distri~~buit~~ ea buit

~~A todo esto dezimos no repugnar, sumpto~~
quocumque adulto, quē Deus pro suo tm̄ bene
~~placito ex ista sua misericordia~~
~~voluit praedestinare,~~ placito voluit
modo explicato praedestinare, statuē
do cōferre illi ex sua parte media
pro quae praevidebat illū perventurū
~~in vitam aeternam~~ pro sua libertate per
venturū in vita aeterna,
A todo esto dezimos no repugnar, quin
potius salva fide catholica nō posse
negari

Esto de esto ~~dezimos~~ { sumpto quovis
adulto prædicto modo ex æternitate
prædestinato, ~~nempe cui Deus pro suo~~
~~tanto bene placito statuit ex sua parte~~ conferre statuit
~~te certa quædam auxilia & dona~~
~~quibus ipse cui debat illum pro sua liber~~
~~tate in hoc ordine rerum quæ~~ quæ crea
~~re statuit pervenire in vitam æter~~
~~nam non pro qualitate usus arbitrii illius~~
~~prævisi, tanquam conditione quidem sine~~
~~qua non, sed pro suo tantum beneplacito~~
~~& misericordia conferre statuit au~~
~~xilia & media ex sua parte~~ Ea auxi
lia & media ex sua parte statuit ~~quibus reipsa in vitam~~
~~æternam in hoc ordine rerum pervenit~~ in quo pervenit ad æternam
~~ordine pro sua libertate pervenit~~;
dezimos ~~[illegible]~~. Añadase de lo dicho
repugnar, neque salva fide catholica ~~negari posse~~
~~[illegible]~~ posse negari, rem quæ est effectus
prædestinationis, sine quo iste ad
vitam æternam non perveniet, pendere,
ut sit in rerum natura, ab usu liberi ar
bitrii talis adulti, tanquam a parte singularem effectus
~~prædestinationis~~ +. ~~nempe si sit adul~~
~~tus~~ infidelis sit, qui non cum eius sit ad fidem sit ~~ad~~ ~~[illegible]~~
~~fidem~~, qui que, fidelis factus, sepe la
betur in lethalia peccata & resurget,
~~interdum quod succumbet tentationibus, in~~
~~terdum non resistet, sed~~ tandem quo tandem in
in gratia finiet et ad gloriam perveniet,

+ ~~quæ habitus super~~ naturales pendent, et sine qua simpliciter effectus prædestinationis esse non erit, neque adultus ille ~~[illegible]~~ ad vitam æternam perveniet v. g. Si is

pendere, ab eo usu liberi arbitrij, quo auxilijs gratiae praeuentus libere fidei assensum praebet, sperat, ~~[illegible]~~, et de peccatis praeteritis dolet, quatenus satis tunc est ut justificationis donum ante baptismum, vel in baptismo assequatur, item a libero dolore sui arbitrij quoties similiter gratiae auxilijs praeuentus a peccatis ~~[illegible]~~ resurget; pendere ab omnibus actibus liberi arbitrij, quibus, auxilijs gratiae praeuentus, libere assentiet, sese primo vice ~~disponet~~ ad fidem, spem, et charitatem et gratiam disponet et quibus postea in progressu vitae ~~[illegible]~~ a peccatis libere resurget, ~~[illegible]~~, ~~et quibus, ne non a[illegible] liberis, quibus tentationibusque ad sui terminum vitae resistet, bona opera meritoria incrementi gratiae et gloriae praeter non abijs, quibus in progressu vitae~~ bona opera meritoria incrementi illius gratiae et gloriae exercebit, et tentationibus ~~[illegible]~~ ad vitae usque terminum ~~[illegible]~~ resistet. Eius modi vero actus duas causas habere liberas, a quarum quamvis ~~ita pendeant~~ tanquam a parte vnius integrae ~~causae~~ eorum causae ita pendent, ut altera eorum libere, ut potest, non influente, futuri omnino non sint in rerum natura. Prior et praecipua est Deus, qui per sua dona concursum et auxilia cooperatur toti illi bono usui et singulis

illius partes. Posterior uero ac minus prin
cipua ipsum arbitrium, quod libero suo in
fluxu ad eundem supernalem suum usum
et ad singulas illius partes ita cooperatur
ut seipsa possit, si velit, non coopera
ri, in concilio namque Tridentino sess. 6. c.
5°. definitur, peccatorem justificari, libere
assentiendo & cooperando Deo praevenienti
& excitanti per gratiam praevenientem et
adjuvantem, ita ut tangente Deo cor
hominis per spiritus sancti illuminationem, neque
homo ipse nihil omnino agat, inspirationem
illam recipiens, quippe qui illam et abjicere
potest. Et can. 4. subiungitur. Si quis
dixerit, liberum hominis arbitrium à Deo
motum et excitatum nihil cooperari assentiendo
Deo excitanti atque vocanti, quo ad obtinen
dam justificationis gratiam se disponat ac prae
paret, neque posse dissentire si velit, anathe
ma sit. Idem quod est de ceteris actibus
quibus tentationibus resistit, bonaque opera
tur, ~~quibus~~ meritoria augmenti gratiae & gloriae
~~meretur~~ ~~Ideo namque licet~~ licet. namque. ea omnia dona Dei sint,
ideo tamen simul sint merita hominis ea operantis, ~~et [illegible]~~
~~merita [illegible] ipsius simul sint, laudeque dignus [illegible]~~
~~est [illegible]~~ +, quia in facultate ~~illa~~ ipsius est, ~~dignus~~
ea ~~[illegible]~~ non elicere, divinaeque gratiae & ad
jutorio non cooperari, ~~quo~~ ea tempore in quo momento quo illa elicit.

+ unde opus virtutis habent, et propter illa laude est dignus,

~~Quo fit ut quia cuique speciali suis modis~~
~~speciali usus liberi arbitrii, simul sit~~
~~totus effectus~~ et sit a Deo, totalitate, ut vocant, effectus,
et simul, licet minus principue, sit totus effectus

221

~~arbitrij creati; tamet si a Deo, non ab ar~~
~~bitrio creato, sed a Deo habeat, vt~~
~~sit ordinis supernalis ad vitam aeternam~~
~~ordinati? Fit etiam vt sicut si Deus~~
~~in illum supernaliter non influeret, omni~~
~~no non esset: sic etiam si arbitrium ipsum,~~
~~vt potest, non cooperaretur, penitus non esset~~.
quo fit, vt quicumque sins modi supernalis vsus
liberi arbitrij totus sit a Deo, totalitate
vt nocant, effectus, non causae; et totus,
licet minus principaliter, sit ab arbitrio
creato. tamet si a Deo habeat vt sit or
dinis supernalis effectus quae praedestinatio
nis, non vero ab arbitrio creato. Fit etiam,
vt sicut si Deus in illum non influeret supernal
liter, omnino non esset: sic etiam si arbitrium
ipsum, vt potest, non cooperaretur, penitus
non esset. Atque hinc est, quod nihilom
nino impediente aeterna praedestinatione,
qua, praevidens Deus per quae media pro nostra
libertate perventuri eramus in vitam aeter
nam, ex sola sua misericordia, et non quia prae
vidit nos ita cooperaturos, vt ad eam per
veniremus, constituit ea nobis dare, in
tegrum nobis sit, non ita cooperari, impedire
praedestinationis effectum, et damnari; non
secus ac si in Deo non esset talis praescientia,
neque in Deo voluntas eo modo ~~nobis~~ ex sua parte nobis conferendi
[illegible], haberet rationem praedestinationis, ~~sed~~
sed providentiae dumtaxat ad vitam aeter

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

na: ut habet volu(n)tas stipulandi
alijs eo modo, quo, si vellent, p(er)
venirent in vita(m) aeterna(m); Deus t(ame)n
praevidit illos p(ro) sua libertate
et nequitia no(n) ita cooperaturos
ut ad illa(m) p(er)venirent, su(n)t
ipsos culpa(m) na(m) eos.
Est na(m) q(uod) ante oculos habendu(m), quod si
cut in destinatio ne sagittae ad scopu(m),
aliud est sagitta quae destinatur, aliud
vis quae illi à sagittario imprimitur
qua in scopu(m) ab eo destinari di(citur): sic
in destinatione qua adultus à Deo ~~ita~~
~~p(ro) suu(m) arbitriu(m) p(ro)pria q(ue) libertate~~
~~et meritis in vitam aeterna(m) p(ro)pria~~
~~destinatur, ut nihilominus, si vo~~
~~lit, deficere ab ea possit, aliud est~~
~~quod ita destinatur, nempe adultus ipse~~
~~sua libertate traditus in manu q(ue) co(n)si~~
~~lij sui co(n)stitutus, aliud v(er)o media, quibus~~
~~à Deo destinatur ad finem q(uem) co(n)stituitur,~~
~~ut cooperando p(ro) suu(m) liberu(m) in flu[...]~~
~~in vita(m) aeterna(m) p(er)veniat~~ in vitam
aeterna(m) destinatur, aliud est quod desti
natur, aliud media quibus a Deo destinatur,
Cu(m) p(ar)t adultus ita à Deo p(ro) suu(m) arbi
triu(m) in vitam aeterna(m) destinetur, ut p(ro)
p(ro)pria libertate, atq(ue) adeo p(ro)prijs ~~q(uae)~~ meritis,
quae simul dona sunt ipsius, in vi
tam aeterna(m) sic p(er)veniat ut, si velit,

222

possit ab ea deflectere, quatenus ea
~~tanquam factis actionum dux~~
vone laude praemio & honore sit
dignus: Secundo ex parte praedestinati
~~non solum se tenet adultus ipse, sed etiam~~
~~non adulti, sed etiam innata~~ tenet se adul dus est suorum operum,
tus ipse, sua quoque innata libertas, per quam possi
tus est in manu consilii sui ut ~~ad quod~~
~~voluerit porrigat manum, vel cooperando~~
libero suo influxu ad quod voluerit porri
gat manum, vel ita cooperando cum
deo, auxiliis quoque ac donis ipsius, ut
vitam aeternam consequatur, vel ita
in fluendo ut casta illa reddat, a sempi
ternaque felicitate in extremam mise
riam per letalia peccata deflectat.
quum ~~te~~ eius modi innata libertas, per
~~ut per suum arbitrium influat ut voluerit,~~
~~includitur~~ in vone adulti; qua adul includitur
tus est. Ex parte vero destinationis seu
praedestinationis divinae tenent se ea
omnia, quibus (~~ex ipse cooperante~~ adulto li
bere ~~quoque~~ ut dictum est ~~influente~~ cooperante, ~~in vitam~~
~~aeternam perducitur~~ consequatur, in vitam quoque
aeternam perducitur, quae omnia, ut a deo, effec
tus sunt praedestinationis. Cum vero ~~in~~
~~nulla~~ omnino, non solum res, sed neque ratio
formalis, sit in adulto praedestinato, per quam
discernatur a non praedestinato, et per quam
in vitam aeternam perducatur, quae a deo
non sit, ~~et per a deo~~ magis praecipue quae ab ipso
praedestinato libere cooperante ~~et influente~~.

206

si id sit vel

~~etiam vel~~ minimus ~~actus~~, ~~minima~~ ~~liberi arbitrij~~, ~~minima~~ ~~id formalis~~ ~~illius~~; ~~liberque influxus et coope~~ ~~ratio, quam dicimus se tenere ex parte~~ ~~praedestinati, non aliud sit, quam ipsemet~~ ~~actus liberi arbitrij, vel etiam ne forma~~ ~~les illius, quae simul et praecisione~~ ~~sunt a Deo~~, etiam si id sit vel minimus liberi arbitrij actus, minima ne id formalis illius: liberque influxus et cooperatio, quam dicimus se tenere ex parte adulti praedestinati, non aliud sit, quam ipsemet actus liberi arbitrij, ~~rationes~~ rationes formales eorum, quae simul et praecise sunt a Deo; sed spectata ~~praecise~~ praecise ut sunt ab arbitrio creato tanquam a parte causae eorum liberae, dicuntur influxus liberi arbitrij, spectata vero ut sunt a Deo tanquam a parte altera magis praecipua integrae eorum causae, dicuntur et sunt influxus et effectus Dei: consequens profecto est, ut nihil sit in praedestinato, quod in vitam aeternam tendat ~~a praedestinatione~~, neque etiam bonus ipse usus liberi arbitrij, quod non sit a Deo, quod non sit ~~et effectus Dei~~, atque adeo ~~praedestina~~ ~~tionis~~ praedestinationis effectus. Habet tamen quod sit effectus praedestinationis ut a Deo emanat. Penditque ut sit in rerum natura a libera cooperatione arbitrij praedestinati, ut ostensum est, Deo id ita supponente se medio disponente,

+ non secus ac idem ~~calefaciat~~ eadem calefactio, spectata ut est a Deo, est influxus Dei, ut est ab igne est influxus ignis, cum tamen ~~ibi unica tantum sit~~ in ea sit una actio, unicaque id formalis actionis:

similiter qs prae destinante accommodate
ad praedestinati nam. Liber aut ille in
fluxus, et cooperatio, quam nihil om
nino impediente praedestinatione aeter
na, donis qs ~~[illegible]~~, cum concursu de auxi
lijs Dei,+ penes nos reliquit Deus, ut
in nata ~~nobis~~ libertate quam ipse nobis ~~[illegible]~~
~~[illegible] ipse~~ donavit, vel illam adhibere
mus, vel non adhiberemus, aut etiam
apponeremus contraria; sane cum illam
adhibemus, ~~quod in se~~ praeter quam quod
ut ostensum est, ~~[illegible]~~, ~~[illegible]~~ nec ratione formali dis
tinguitur a donis de ~~[illegible]~~ cooperatio
ne Dei, sed cogitatione solum per comparatio
ne ad libertatem nobis innatam tan
quam ad partem causae eorundem effectuum
cum Deo, in ~~[illegible]~~ ipsum met Deum tanquam
in illius autorem ~~refertur in~~ modis
sequentibus refertur, imprimis quia ~~autor~~
~~fuit~~ non solum fuit autor arbitrij nostri
in natae qs nobis libertatis, sed ad eum
finem nobis arbitrium praestitit, ut secum tan
quam cum ~~[illegible]~~ praecipua causa bona
opera cooperaremur; quare in Deum
tanquam ~~in arbitrij autorem~~ in primam
causam et arbitrij autorem.

+ deffiniente Concilio Tridentino, ~~attestantibus~~ Scripturis sanctis & experientia ipsa idem attestantibus,

Idem vero in fluxus & cooperatio praedestinati, praeterquam
quod ~~sola cogitatione distinguitur~~, ut dictum
est, sola cogitatione distinguitur a donis de cooper
atione Dei per comparationem ad arbitrium, ~~li~~
~~bertatem nobis innatam~~ tanquam ad partem ~~cau~~
~~illius~~ causam eorundem effectuum, in Deum ipsum tanquam

reĩ qs omnium causam
in autorem sequentibus rationibus refer
tur. Imprimis ~~cum non minus deus~~
~~causa sit arbitrii nostri, quam [illegible]~~
~~facult[illegible]~~ quia sicut Deus nobis
contulit visum ad videndum, sic contule
vit arbitrium ad libere ~~operandum aut~~
~~cooperandum~~ bona naturalia ~~[illegible] naturalia~~
~~tanquam ad finem; sane non minus~~
influendum ad bona opera, tam naturalia
quam supernaturalia; sane sicut visio in
Deum tanquam in autorem facultatis
videndi, sic ~~in liber~~ influxus illi ~~arbitrii~~ in arbitrio
ad bonum in ~~[illegible]~~ eundem Deum tanquam autorem,
primam qs rei causam refertur. Dein
de, cum ~~non~~ sicut Deus ad videndum
cooperatur per concursum suum generalem, sic
~~etiam~~ ad libere volendum bona naturalia opere
cooperetur per ~~eundem influxum concursum,~~
~~et, et ad vo~~ quia cum Deus non minus
contulerit nobis arbitrium ad libere ~~influ~~
~~endum~~ et cooperandum ~~ad~~ bona, quam visum
ad videndum; sane sicut visio in Deum
tanquam in ~~autorem~~ facultatis videndi
autorem, primam qs rei omnium causam refertur; sic etiam
liber ille influxus ~~in Deum tanquam~~ similiter
~~in arbitrio, ad finem illum autorem ...~~
Deinde: quia cum liber ille influxus ~~non~~
non minus pendeat a cooperatione Dei per
concursum suum generalem, aut etiam parti
cularem, si actus futurus sit supernaturalis,
quam influxus visus ad videndum ~~dependet~~
a cooperatione Dei per concursum suum generalem pendet,
profecto non minus liber influxus arbitrii

causam
in Deum tanquam in primam ~~causaset~~ q[uod]
omnium autorem reducetur, quia ~~deus~~ p[er]
influxus iuxta ad videndum. tertio q[uonia]m
influxus arbitrij ~~ad~~ actum supernaturalem a Deo est ~~effica~~
~~Dei~~ tanquam ab aliciente ac inuitante arbitrium
~~ad illud eliciendum~~ ~~p~~ per gratiam p[rae]ue
nientem dona et auxilia specialia
via ut ~~autore sua~~ ita influat, ~~inhibentur~~, saepe namque arbitrium, ~~in~~ torpens ac segne in se ipso,
neque quoad actus substantiam, hoc est,
ad similes ~~actus~~ actus naturales influeret,
nisi praeueniente gratia, donisque et auxi
lijs supernaturalibus inuitaretur et aliceretur.
ut alio in loco diximus. ~~q[uod] q[uonia]m aut li~~
berum arbitrium ~~...~~ pro sua innata liber
te ita influit, ut Deo uocanti et ex
citanti dissentiat ~~...~~ ac peccet; quando
in suum finem ab autore naturae collatum homi
ni fuit, ~~Deus~~ neque ad suum finem Deum suum ge
neralem illi praestat; sane id est abu
sus ~~arbitrij~~ innatae ~~...~~ libertatis,
ac proinde non in naturae autorem tanquam
in peccati causam, sed in hominem ipsum
qui ex parte ~~sua abutitur~~ sua innata abutitur liber
tate referendum est, ut ~~Aug.~~ ~~saepe~~
~~ad notauit Aug. saepe sapienter docet.~~
Aug. multis in locis sapienter docet.

Ex dictis intelligetur facile, certitudinem,
seu infallibilitatem, quod huiusmodi adul
tus sua destinatus perueniet in uitam aeter
nam ~~et salutabitur~~, non esse in medijs
quae Deus ex parte sua illi conferre sta

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

tuit, quibus illum praedestinavit:

~~et~~ ut n. ostensum est, adultus sua

libero qui suo in fluxu innata libertate potest ea cassa

~~reddere, neque ad vitam aeter~~

~~nam pervenire, et deflectere per lethalia~~

~~peccata ad extremam miseriam, non~~

~~secus ac si praedestinatus non esset~~,

reddere, a sempiternaque felicitate in ex

tremam miseriam per lethalia peccata deflec

tere, non secus ac si praedestinatus non

esset, voluntas qui divina eo modo

ex sua parte illi ~~opitulandi rationem prae~~

~~destinationis~~ solum providentiae, non

vero praedestinationis complevet: sed in

fallibilitatem totam esse, ~~in illa praes~~

~~cientia media~~ tanquam in radice

quidem, in illa media praescientia qua

Deus praevidit, ex hypothesi quod ex par

te sua illi conferre vellet ea media, ita

illum cooperaturum pro suo arbitrio ut ad

vitam aeternam perveniret, cum tamen, si

~~vellet, posset~~ re ipsa, neque mediis

neque praescientia illa id impedientibus,

~~contrario modo operari posset, si vellet~~,

~~contrario modo operari~~ reipsa posset, si

vellet, contrario modo operari. Eius modi

autem praescientia in praedestinatione

includitur, quo ad id quod praedesti

natio ~~in~~ dicit ex parte intellectus;

quin id est quod praedestinatio addit

supra providentiam circa adultum in ordine

ad beatitudinem. Est n. providentia illa ~~circa~~

~~adulti in beatitudinem~~, verum in Deo me
diorum quibus in beatitudinem, si per ipsum
non steterit, perveniet, cum proposito illa exe
cutionem mandandi. Praedestinatio vero, vero
mediorum quibus Deus praevidet illum per
sua libertate in beatitudinem perventurum
cum proposito illam mandandi executioni. Similiter ~~[illegible]~~
[illegible] quo fit, ut, cum voluntatis quoque divinae
hoc vel illo modo ~~capitulandi~~ adulto ordinem
compleat ~~[illegible]~~ praedestinationis aut solum
providentiae conservatione ~~illius, pendens~~
~~[illegible]~~ talis adulti, pendens sit, tamquam
ab altera parte quam providentia et prae
destinatio ~~[illegible]~~ ex parte divini intellectus
includit, ex eo, quod Deus praesciat, aut
non praesciat quod ita illum per sua libertate coope
raturum cum ~~illis~~ mediis ut ad vitam
aeternam perveniat. Quod dixi, certitudinem
quod praedestinatus adultus ~~adultus~~ in vitam aeter
nam perveniet, esse tamquam in radice ~~illa~~
in praescientia illa media: quoniam cum ~~illa~~ antecedat
actum ~~[illegible]~~ liberum divinae voluntatis, quo
ea ipsa media tali adulto conferre sta
tuit, et per quem vero praedestinationis completur, sane
~~illa~~ praescientiam eam non scivit Deus absolute perventurum illum
per sua libertate in beatitudinem, sed solum ex
hypothesi si ea media illi conferre statueret.
Per scientiam ~~[illegible]~~ vero liberam quam post determinationem illam
voluntatis habuit, per in ipsamet ~~ad~~ determinationem ~~illa voluntatis~~,
praevia illa alia scientia media, absolute

Et simpliciter nouit alium perventurum in
vitam aeternam, esseque iam ex suorum ~~sunt et ista ille~~ p[illegible]
[illegible] praedestinationem ac Electionem aeternam.
Atque ad hoc sane caput. ~~2. ad Tim. 2.~~

reduxit Paulus, dum 2a ad Timot. 2o, dum

~~[illegible]~~ non obscure ~~[illegible]~~ certitu-
dinem praedestinationis adultorum,+ ~~dum~~ di-
xit. Firmum fundamentum Dei stat,
habens signaculum hoc (quo scilicet certum ac
firmum redditur) nouit Deus qui sunt
eius. Deinde vero addidit ~~[illegible]~~. Discedat ab
iniquitate omnis qui inuocat nomen
domini. In magna autem domo, non solum sunt
vasa aurea et argentea, sed et lignea
et fictilia, et quaedam quidem in hono-
rem, quaedam autem in contumeliam, sub-
iungitque: Siquis ergo emundaverit se ab is-
tis, erit vas in honorem sanctificatum et
utile domino, ad omne opus bonum paratum;
perspicue perfecto docuit, ~~[illegible]~~, nihil omnino ~~in fidei~~
~~[illegible]~~ praedistinationis ~~[illegible]~~ mediis,
firmo quoque praedestinationis fundamento, id imper[illegible]
in potestate cuiusque adulti, dum in mili- diversis
tante Ecclesia versatur, esse positum, mun-
dare se, fierique vas in honorem, aut se
ipsum peccatis coinquinare, et ~~in contumelia~~
/vas in contumeliam aeternam ~~ipse~~ reddere.

Ex dictis quoque intelligetur facilima
ratio conciliandi libertatem arbitrij nostri,
cum divina praedestinatione. Etenim ~~[illegible]~~
~~[illegible] est [illegible] actu voluntatis divinae quo~~
~~pro suo [illegible] bene placito [illegible] ex sua parte~~
~~[illegible] [illegible] conferre, ille [illegible]~~
~~ea media quibus re [illegible] ipsa in vitam aeter~~

+ Ex dictis patet, liberta-
tem adulti praedesti-
nati consentire cum
eo actu divinae vo-
luntatis, quo pro suo im-
bene placito

Deus, ea media [illegible] sua eidem
~~ex sua parte~~ statuit ~~eidem~~ ex ~~sua~~ parte ~~ea media~~
conferre quibus reipsa in vitam aeternam perveniet, ~~[illegible]~~
~~destinationis illius fuit completa~~

226

~~nam perveniet, per quem actum suae praedestina~~
~~tionis illius completa fuit, satis patet~~
~~ex dictis libertatem arbitrij nostri consen~~
~~tire: consensum namque est nihil eius~~
~~libertate et medijs impedientibus, posse~~
~~se ipsa contra divinae voluntatis que pro~~
~~suo beneplacito consensu ex sua parte ad ille~~
~~statuit in media quibus se ipsa in vitam aeter~~
~~nam perveniet, per quem actum suae praedestinationis~~
~~illius fuit completa, satis ex dictis patet li~~
~~bertatem illius~~ consentire. Consensum namque est,
nihil eo actu ~~et illo~~ ~~illius medijs~~ impedientibus,
~~posse se ipsa~~, si velit, deflectere in aeternam
miseriam, non secus ac si actus ille non comple
vet rationem praedestinationis, sed providentiae duntaxat; ex illoque
~~circa illum, contingenter esset in hac quaestion~~
~~tem quod eo tum perventurus esset in vitam~~
~~aeternam, item ex illo praecise capite non esse~~
~~certum quod adultum ille praedestinatum illum ad vitam aeternam~~
~~perveniat~~, sed solum ex parte praescientiae quam praedestina
~~cum praescientia, quae non praedestinationis~~
~~ex parte divini intellectus includit, sed~~
~~etiam ratione libertatis arbitrij praedestinati consen~~
~~tit; quoniam non ideo ipse ita cooperaturus~~
~~sit cum suo arbitrio quia Deus id praescivit,~~
~~sed e contrario, ideo Deus id prae eminentia et~~
~~illimitata perfectione sui intellectus id praes~~
~~civit quia ille futurus~~ per arbitrij ~~talis adeo~~
~~li futurum esse erat~~, ~~scivisset quod contra~~
~~vim, si ut potest, futurum esset~~

[Margin notes:]
aeternamque; ex illoque solo capite certum non esse perventurum illum in vitam aeternam
quam praedestinatio non ex parte divini intellectus includit. ~~Haec praescientia~~ praescientia

Cum hac vero praescientia Dei vero ne ~~eadem~~ libertas
~~ejusdem praedestinati~~ ejusdem praedestinati consentit; quoniam autem
non ideo ~~[illegible]~~ sit cooperaturus ~~ita sit cooperaturus~~ suo ar
bitrio eo pacto ut ad vitam aeternam perveniat,
quia Deus id ~~[illegible], ideo~~ praescivit
~~[illegible]~~, sed e contrario idcirco Deus ~~id praes~~
~~civerit~~ illimitata sui intellectus perfectione
~~ne id praescivit, quod pro arbitrii libertate~~
~~erat futurum, praescivisset quod contrarium,~~
~~si, ut reipsa potest, pro eadem~~
~~arbitrii libertate esset futurum sane~~
~~nihil omnino impediente praescientia illa~~
~~ac certitudine ex ipsa eminentia et perfectione~~
~~ne cognoscentis supra id quod ~~est in ipso~~~~
~~habet obiectum [illegible] ipsum in se, tam~~
~~integrum et liberum manet praedestinato~~
~~non ita cooperari ut ad vitam aeternam~~
~~perveniat, deflectere quod ad ex~~
~~tremam miseriam, ac si praedestina~~
~~tus non esset, neque praeextitisset praes~~
~~in Deo praescientia~~ supra id quod ~~habet~~
natura obiecti habet, id praescivit, quod pro arbitrii liber
tate erat futurum, praescivisset quod contrarium,
si, ut reipsa potest, pro eadem arbitrii liber
tate esset futurum: sane nihil omnino
impediente illa praescientia ~~illa~~, ex ipsa eminen
tia & perfectione cognoscentis profecta, tam integrum
ac liberum praedestinato manet non ~~ita~~ coope
rari eo pacto ut ad vitam aeternam perveniat, deflectereque
ad extremam miseriam, ac si praedestinatus
non esset, ~~neque ... non ... praeextitisset praes~~
~~centia in Deo~~ eaque praescientia in Deo non praeextitisset.
Quo fit ut in sensu diviso simpliciter
et absolute possit praedestinatus non

saluari, nihil omnino impedientibus praedestinatione et praescientia, et eodem nihil etiam impediente aeternitate praeexistentibus, implicare [illegible] tam modo contradictionem ut non praesuppo[ni]t in sensu in composito eadem [ratio]ne non posse non saluari; quia hae duo cohaerere non possunt, ut ille praedestinatus sit Deus quod praeviderit illum mediis quae ex sola sua misericordia statuit ei conferre per ventur[um] illum a sua libertate in vitam aeternam, et quod ad eam non perveniat: Sin, ut potest, perventurus non esset ~~eis mediis in vitam aeternam~~, neque sane Deus ex aeternitate praesciuisset eum ~~praedestinari~~ per ea media in vitam aeternam ~~perventurum~~, neque eius libertas conferendi ex sua parte eadem media contulisset rationem praedestinationis, sed providentiae dumtaxat circa illum ~~in vitam aeternam~~ in beatitudine.

~~Hinc iam facile patet~~
Ex omnibus, quae hactenus dicta sunt, iam facile ~~patet~~ constat. Si loquamur de ea parte qua ~~pars~~ praedestinatio Dei aeterna ~~comparatione cuiusque adulti dicit ex parte divini intellectus~~ in particulari, ~~quod quod in Deo antecedit~~ dicit ex parte divini intellectus comparatione cuius quod adulti in particulari, ~~quae quod in Deo antecedit~~ quam quod ostendimus non esse liberam in Deo, eo quod antecedat actum omnem liberum divinae voluntatis; sane quo ad praescientiam, quam includit, ~~quod ex hypothesi quod Deus ex parte sua [illegible] modi adulto velit ex parte sua talibus mediis in hoc [illegible]~~

~~ordine, ille pro sua libertate perveniet~~
~~vitam aeternam~~ ex sua parte talibus
medijs huius modi, adultus velit ad iuvan-
re, ille ~~pro sua libertate perveniet~~ in vitam
aeternam perveniet, pendet, tanquam a conditione
sine qua non fuisset in Deo, ex eo quod
pro sua libertate ita ille sit cooperativus
per suum arbitrium ut ad eam perveniat, cum
reipsa, si velit, possit contrario modo ope-
rari: ostensum namque est, non quia Deus
id praescivit, liberum arbitrium huius,
hoc, et non contrario modo, cooperaturum,
sed econtrario, quia ita pro sua libertate
cooperaturum erat Nempe, ex hypothesi
nempe, ex hypothesi quod Deus ~~ex sua~~ ad iuvare eum velit ~~adiuvare velit~~
parte talibus auxilijs ~~huius modi adultus~~
~~iuvare velit~~ ~~velit adiuvare~~, perventurum illum in vitam
aeternam, pendet, tanquam a conditione sine
qua ea praescientia non fuisset in Deo, ex eo
~~quod talis adultus ita sit cooperaturus ijs~~
~~eisdem [illegible] auxilijs, et [illegible] tamen per~~
quod ~~is~~ adultus ipse ~~illis~~ ita eis auxilijs ~~ita sit coopera~~
~~pro sua libertate~~ sit cooperativus ut ad eam
perveniat: ~~ostensum namque est, non quia Deus~~
~~ex illa hypothesi praescivit, illum hoc, et~~
~~non contrario modo, cooperaturum, sed econtrario~~
~~cum reipsa possit, si velit, contrario modo~~
~~operari~~. Ostensum namque est, non quia Deus ex
illa hypothesi id praescivit, ideo ~~ille~~ adultus hoc, et
non contrario modo cooperaturum, sed econtra-
rio, ~~Deum~~ id circo Deum id praescivisse, quia pro
libertate ipsius ~~eius~~ adulti ita eventurum ~~erat~~,
cum fuisset quod contrarium, si ut reipsa per eadem
libertate poterat, esset futurum.

~~nempe ex hypothesi quod Deus ex sua parte ad ju~~vare eum velit his auxiliis in particulari, praeveniendo illum in vitam aeternam, pendet, tanquam a conditione sine qua ~~non~~ praescientia non fuisset in Deo, ex eo quod adultus ipse ita eis auxiliis sit cooperaturus ut ad eam perveniat. ostensum namque est, non quia Deus ex illa hypothesi id praescivit, ideo adultum hoc, et non contrario modo cooperaturum, sed e contrario, idcirco Deum id praescivisse, quia ita pro illius libertate erat futurum, scivissetque contrarium, si ut reipsa pro eadem libertate poterat, esset futurum. quo fit ut absque ullo dubio praescientia illa, tanquam a conditione sine qua in Deo non ~~esset~~ fuisset, pendeat ab usu pro libertate arbitrii praedestinati futuro, non secus ac praescientia peccati ~~pa~~ Petri a libero influxu Petri in peccatum, tanquam a conditione sine qua non fuisset in Deo pendet.

~~Cum ut hactenus dictis dictis sane consentit, quae subiungam, quin et notissima ex dictis sunt~~

Cum hactenus dictis consentit, quin ex eisdem notissima sunt, quae sequuntur. In primis, conditionem sine qua non fuisset in Deo praescientia illa media, quam ~~diximus~~ praedestinationi Dei aeternae cooperatione cuius adulti praedestinati ~~includere diximus~~ ~~[illegible]~~ ex parte divini intellectus in[cludere diximus] ~~[illegible]~~, esse, quod adultus ipse ita cooperaturus sit cum ~~eis~~ ~~[illegible]~~ auxiliis et donis quibus eum misericorditer ~~[illegible]~~ praedestinavit, ut ad vitam aeternam perveniat. ostensum namque est, non ideo illum ita esse ~~a~~ cooperaturum, quia Deus id praescivit, sed e contrario, ~~[illegible]~~ idcirco Deum id praescivisse, quia ita futurum erat pro arbitrii libertate; ~~scivit~~ praescivissetque contrarium, si, ut reipsa ~~poterat~~ potest, contrarium esset futurum.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

Deinde cum reliquum, quod eadem praedestinatio dicit ex parte divini intellectus, ab eadem praescientia pendeat ut vel sit id quod praedestinatio dicit ex parte intellectus, vel quod dicit sola providentia: ab eoque, quod est ex parte intellectus, pendeat ut voluntas divina vno & eodem modo complacendi; vel cum ea compleat unum praedestinationis, vel solius providentiae ad beatitudinem ut ostensum est; sane ab eodem influxu arbitrij praeviso pendet, tanquam a conditione sine qua non, non quidem quod vnus divini intellectus complacendi huic adulto hoc modo, et quod ~~nihil~~ decretum divinae voluntatis eodem modo ~~[illegible]~~ eidem complacendi sint in Deo, sed quod vel sortiantur rationem praedestinationis comparatione talis adulti ~~[illegible]~~, vel solum solius providentiae circa illum ad beatitudinem.

Illud item ex dictis facile constat, conditionem sine qua non praeexstitisset in Deo ~~illa~~ illa media praescientia, non libera, quia vobis diximus esse de ratione praedestinationis ~~esse [illegible]~~ cuiusque adulti, esse quod adultus ipse ita pro sua libertate ~~sit~~ esset cooperaturus cum medijs, per quae est praedestinatus, ut ad vitam aeternam perveniat. Ostensum namque est, non ideo illum ita esse cooperaturum, quia Deus id praescivit, sed e contrario, idcirco Deum id prae-

ex parte liberi arbitrij creati. Aliud vero, an
praescientiae illius fuerit aliqua ratio, seu potius
conditio ~~ex parte aut~~ sine qua non extiterit ipsius
arbitrij, quasi non quia illa praextitit ~~[illegible]~~ fu-
turus esset talis vel talis usus liberi arbi-
trij, sed econtrario, et quasi praedestinatio
fuerit non sine praescientia qualitatis usus
arbitrij futuri.

Ut vero dilucidius intelligas nullam esse repugnantiam
in ijs quae hac tenus dicta sunt, sed scripturas et sanctos
non solum non repugnare, sed magnopere cum hac nostra
sententia consentire, ~~[illegible] magna ex parte convenire~~, ob serva. Aliud esse quaerere,
an praexistente in Deo (ut re vera fuit) ante
omnem actum suae voluntatis ~~praescientia plenissima
qualis non [illegible] sua innata libertate futurus esset
usus cuiusque arbitrij creati cum auxilijs et do-
nis Dei illa~~ plenissima [illa] praescientia qualitatis [futuri]
usus liberi [arbitrij] ~~[illegible]~~ in quocumque rerum ordine de qua hac
tenus locuti sumus, praedestinatio Dei aeterna, ~~in
hoc sensu fuerit~~ ex parte divinae voluntatis in hoc
sensu fuerit secundum praescientiam usus liberi arbitrij,
quasi pro qualitate ~~usus praevisi constituerit distribue-
re auxilia et dona, et praedestinare hos potius
quam illos. Aliud vero quaerere vel propter qualitatem
usus praevisi~~ aut propter qualitatem usus praevisi consti-
tuerit Deus, vel distribuere auxilia ac dona [uno aut altero modo sua] ~~uno
aut altero modo~~, vel praedestinare hos potius
quam illos. Aliud vero quaerere, an illius praescientiae,
~~a qua [pendet ratio] reliquum, quod se tenet ex parte divini in-
tellectus, et divinae voluntatis, pendet ut vel rationem
praedestinationis vel solius providentiae circa hanc
beatitudinem habeat,~~ a qua pendet ut reliquum, quod,
se tenet ex parte divini intellectus et voluntatis, rationem
habeat praedestinationis ~~vel~~ aut providentiae ~~solum~~ [duntaxat]
in beatitudinem, detur aliqua ratio seu potius conditio
ex parte qualitatis usus futuri sine qua non praextitisset

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

~~consistit~~ in Deo, quasi licet praedestinatio ~~adul~~
~~tag~~ non fuerit facta propter praescientiam ~~usus~~ non prioris
qualitatis usus praeuisi, fuerit tamen facta ~~ex~~
praescientia qualitatis usus futuri, Et quasi
habita fuerit ratio ~~usus liberi arbitrij praeui~~
~~si, non quidem ut ex illius qualitate ansam sta~~
~~tueret~~ qualitatis usus arbitrij futuri, non
quidem ut ~~quasi~~ ullo pacto esset meritum fuerant,
quasi merita forent dona ista Dei, etiam tanquam
conditio, qua praeuisa ~~futura~~, fuissent conferenda,
Et qua non praeuisa, fuissent deneganda, sed
tanquam ~~finis~~ agens, ut in tempore pen
debat quod adultus cum his vel illis auxi
lijs ac donis in particulari ~~in vitam aeternam~~ per
veniret aut non perueniret in vitam aeter
nam, ita etiam, tanquam a conditione sine
qua non, pendebat ut voluntas illi operu
landi ac procurandi ~~—~~ per haec ipsa au
xilia ac dona ratione haberet, vel
praedestinationis, ~~—~~ vel fidelius ...
videntur in beatitudine. Quin de praesenti
~~curis Sanctis constat,~~ licet ~~Deus in suis do~~
~~nis dei in statuenda~~ suorum donorum distri
~~butione qualitati usus liberi arbitrij~~
~~alligatus non fuerit qualitati usus liberi ar~~
~~bitrij praeuisi~~; Deum non nulla ~~attenta~~
statuisse attenta una qualitate usus
liberi arbitrij praeuisa, quae non statuisset
si alius usus esset futurus; tamen si ab aliquorum ~~ergo~~ in statu
enda suorum donorum ~~et~~ auxiliorum distri
butione alligatus non fuerit qualitati usus
liberi arbitrij ~~futuri~~ ~~praeuisi~~
Prima harum duarum quaestionum est, quam
tam patres quam doctores scholastici ad hanc

5 214

230

cisse, quia ita ~~erat futurū pro~~ ex ꝑ arbitrij illius libertate (erat futurum) ; pro cuius ~~[illegible]~~ oppo contrarium, si, vt reipsa poterat, contrarium esset futurū; quod (vt ostensum est,) dubitare nemo potest, nō conditione fuisse

Cū vō reliqua, quae praedestinatio talis adulti ~~[illegible]~~ tam ex parte diuini intellectus quā ex parte diuinae volūtatis includit, a praescientia illa pendeant, nō quidem vt sint in Deo, sed vt ~~[illegible]~~ rōnem praedestinationis, ~~vel potius prouidentiae~~ nō vero solius prouidentiae circa talem adultū habeant; consequens ꝑfecto est, vt, adultū illū ita pro sua libertate coöperaturū ~~esse~~ cū ~~[illegible]~~ hisdem medijs vt ad uitā aeternā ꝑueniat, conditio sit sine qua illa rōnem praedestinationis nō ~~habebunt~~ habuissent in Deo, sed solū prouidentiae circa illū in beatitudine. (si nequaquam praescientia illa.)

Hinc intelliges, quod cū Deus adultis ~~[illegible]~~ nō praedestinatis, tam hominibus quā angelis, prouiderit ~~Deus ex parte sua~~ ex parte sua de auxilijs et medijs, quibus, si ꝑ eorū arbitrium nō staret, reuera ꝑuenirent ad beatitudinē; quin et aliquibus eorū de longe maioribus et potentioribus ~~auxilijs et medijs prouiderit~~ quā multis ex praedestinatis; Sane quem ad modū sumpta in particulari rōne prouidendi ~~[illegible] volūtatis diuinae~~ ~~[illegible]~~ alicui adulto praedestinato per ea media per quae Deus ꝑ praeuidebat illū pro sua libertate ꝑuenturū

in vitam aeternam, cum proposito ex parte sua
eam executioni mandandi, integrum
illi manet, non ita cooperari ut ad vi-
tam aeternam perveniat; si vero, ut potest, illa
esset futurum, nunquam non provi-
dendi illi eo modo, voluntas quae
mandandi illam executionem ex parte
Dei, habuisset in Deo rationem praedestina-
tionis, sed duntaxat providentiae, eo quod
adiunctam non haberet praescientiam
quod ille ea via perventurus esset
in vitam aeternam: sic sumpta ratione provi-
dendi alicui non praedestinato, v.g.
Judae, per ea media per quae Deus praevide-
bat illum pro sua libertate non perventurum
in vitam aeternam, cum proposito eam ex
sua parte executioni mandandi, integrum perst[itit]
mansit illi mansit, ita cooperari ut ad vitam aeter-
nam perveniret; si vero id, ut poterat, esset
futurum, utique ratio illa provi-
dendi illi eo modo, voluntas quae divina
mandandi eam executioni ex sua parte,
habuisset rationem non solum providen-
tiae, sed etiam praedestinationis circa
Iudam; quia habuisset adiunctam praescien-
tiam quod ille ea via perventurus
esset in vitam aeternam. Ex quo fit, ut
libertas arbitrii adultorum non praedestinatorum,
vera sit facultas perveniendi,
si velint, ad beatitudinem, ad quam
a Deo, non ficte, sed vere conditi sunt, nomi-
nus consentiunt, cum providentia, qua Deus ex sua

231

parte p. ui decre illis ~~statuit~~ ad uitam eter
nã, statuit & quia libertas arbitrij predestinato
rũ, facultas q[ue] deflectendi a sempiter
na felicitate in extremã miseriam, cõsentiunt.
~~sentiunt~~, cũ eorũdem predestinatione. Nec
minus nõ predestinati quã predestina
ti positi sunt in manũ cõsilij sui, ut ad utrũq[ue]
quod uoluerint porrigant manũ et ~~[illegible]~~,
et vel ea efficiant, quæ si fecerint,
in uitam eternã peruenient, vel ea per
quæ ~~deflectent~~ ~~in [illegible]~~ in extremã ~~incident~~ deuenirent
miseriam

Ut v[er]o melius intelligas, quãtũ libertas ar
bitrij predestinatorũ & reproborũ, facultas q[ue] ~~predicta~~
utrorũq[ue] per ~~perueniendi in uitam eter~~ perueniendi reipsa
in uitam eternã, aut ab ea in extremã miseriã
deflectendi, ~~et cõsentiunt~~ cũ eaipsa nu
mero ~~[illegible]~~ predestinatione & prouidentia
circa eos quæ ex eternitate ~~est~~ in Deo est,
cõsentiant, finge, in Deo nõ esse præscientiam
illam mediam, qua altitudine ~~et [illegible]~~ sui intellectus
~~perfectione sui intellectus [illegible] altissima cõprehensione~~
~~arbitrij creati~~ penetrat quid pro ~~illius~~ arbitrij
libertate sit futurum, sed quã incertum id
in se est, tam incertũ & incognitũ esse Deo
antequã fiat; et nihilominus Deum per scien
tiam omnino naturalem, qua naturas omnium rerũ, finesq[ue] earũ,
et media ad eos adm[od]o data penetrat, statuisse
ex sua parte eodem modo p. ui decre utrisq[ue]
in uitam eternã, quo reipsa ~~ipsis~~ prouidet,

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

interim rei
expitu [illegible] ignorando. Sane ea hypothesi data, nullus dubitaret, libertatem arbitrii utrorumque, facultate que eos [illegible] te vel pervenienda in vitam aeternam, vel incidendi in extremam miseriam, per sua libertate in huius vitae stadio se gerere vellent, consentire optime cum ea ipsa providentia qualis circa res ex aeternitate est in Deo: quippe cum eventus omnino esset incertus, pendens que, ut in unam aut alteram partem deveniret, ex sola arbitrii utrorumque libertate: cum quo, quod Deus pro summa et illimitata sui intellectus perfectione praesciat quid pro suis que arbitrii libertate sit eventurum, nihil de libertate illius adimat, sed eadem inde in differentia illius relinquat ut in quam maluerit partem se flectat, ac si ipse Deus non praeexistisset ea praescientia; eo quod non, quia Deus id praescivit, arbitrium se flectere debeat in eam partem, sed quia sua libertate se est flexurum, ita Deus id praescivit, praescivisset que contrarium, si pro eadem libertate esset futurum: profecto, nihil hac praescientia impediente, eadem libertas, et facultas perveniendi in vitam aeternam aut ab ea deflectendi in eo casu manet. Nunc vero praedestinationis, abyssus que inscrutabilis divini consilij est, in eo sunt praeposita; quid autem Deus nove

vit infinitas alias vero nes praevidendi non prae-
destinatis, quibus ~~pro eadem~~ ipsorum libertate
in vitam aeternam pervenissent, fuissentque
proinde praedestinati, itemque infinitas alias
praevidendi praedestinatis, quibus ~~[illegible]~~
sua libertate in vitam aeternam non pervenissent,
fuissentque reprobi; quod pro sua tamen libera voluntate,
et non pro qualitate usus liberi arbitrii
sortis praedestinatis, ~~cum modum praevidendi utrisque~~
~~elegit, quae reipsa obtulit~~, ~~etiam ut conditione~~
~~quidem sine qua non, cum modum praevidendi utrisque~~
~~elegerit, quo hi praedestinati, non autem~~
~~illi vero reprobi fuerint~~ ne ut conditione
quidem sine qua non, cum praevidendi modum utrisque
elegerit, quo praevidit fore illos in vi-
tam aeternam pro sua libertate non perventuros,
hos vero ~~pro sua~~ libertate perventuros, atque
atque adeo quo illi reprobi ~~[illegible]~~, hi vero prae-
destinati extiterunt. Neutris interim ulla iniuria irro-
gando, praesertim cum utrisque de ipsis mediis provi-
derit, pro quibus si per ipsos non staret, in vitam
aeternam, ad quam eos condidit, pervenissent: et cum
posteris quoque omnibus Adami ~~de mediis~~ in ipsomet eorum
parente ~~providerit~~ de iis mediis providerit, pro quibus, si per illum non
stitisset, summa cum facilitate vitam aeter-
nam ~~habuissent assequi~~ fuissent assecuti.
Possumus vero quasi in ductione ~~facta~~ facta in angelis,
primis parentibus in statu innocentiae constitutis,
et ~~in~~ caeteris adultis, qui vel ~~[illegible]~~
vitam aeternam assequuntur, vel ~~sua libertate~~
ad extremam devenient miseriam, ~~[illegible]~~

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

Et eandem ordinem ~~illis providendi~~ Dei aeternam illis providendi, aequalitate usus liberi arbitrii eorum praevisi, ut penderet quod Deus de illis praescivit perventuros illos ~~in vitam aeternam~~

~~Possumus [illegible] quod~~

confirmare quod paulo ante diximus, nempe unam et eandem ordinem Dei aeternam illis providendi, aequalitate usus liberi arbitrii eorum praevisi pendere, vel quod ordinem habeat praedestinationis, vel providentiae duntaxat circa illos in beatitudinem. Atque ut ab angelis incipiamus. [illegible] 1384.

Ut vero ~~ut~~ ~~dilucidius intelligas nullam esse re~~ pugnantiam in iis quae hactenus dicta sunt, nihil quoque scripturas sacras cum hac nostra sententia pugnare, magna quoque ex parte Augustinum nobis cum assentire, observa. Aliud esse quaerere, utrum [illegible] existat in Deo ante actum omnem liberum suae voluntatis ~~praescientia plenissima praescientiae~~ (ut revera fuit) plenissima praescientia ~~ante usus, cooperationis ne liberi arbitrii futurae usus liberi arbitrii~~ futuri usus liberi arbitrii, cooperationis ne pro sua innata libertate cum auxiliis ac donis Dei, quae in quocumque ordine [illegible] cum qua hypothesi data, praedestinatio ex parte divinae voluntatis ~~fuerit~~ in hoc sensu fuerit in hoc rerum ordine secundum praescientiam usus liberi arbitrii, quasi pro qualitate usus liberi arbitrii tale nisi destinaverit conferre [illegible] auxilia et dona, et praedestinare hos potius quam illos. Aliud vero an illius praescientia ~~quae~~ usus liberi arbitrii creati, quae actum omnem divinae voluntatis antecessit, data fuerit ratio, seu potius conditio sine qua non praecessisset.

qualis nam futurus esset usus liberi arbitrii ~~pro sua~~ pro sua innata libertate